ISBN NR : 978-625-5962-67-6

KAMU YÖNETİMİNİN DENETLENMESİNDE ETKİN BİR DENETİM ARACI OLMA YOLUNDA DEVLET DENETLEME KURULU: YETKİ VE İŞLEV DEĞİŞİMİNİN ANALİZİ

Prof. Dr. Ferit İZCİ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü

ferit.izci@yyu.edu.tr. 0000-0001-6383-1280.

Öğr. Gör. Çağlar ÇİÇEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Güvenlik MYO

caglarcicek@yyu.edu.tr. 0000-0002-9551-1027.

ÖZET

Devlet Denetleme Kurulu (DDK), 1982 Anayasası ile kurumsal kimlik kazanarak Cumhurbaşkanına bağlı bir denetim organı olarak yapılandırılmıştır. Kamu yönetiminin hukuka, etik ilkelere ve kamu yararına uygun şekilde işlemesini sağlamak maksadıyla faaliyet gösteren DDK, kamu kurumlarının işleyişini denetleme, inceleme ve araştırma görevleriyle merkezi bir konumda yer almaktadır. Kurul, idarenin hesap verebilirliğini ve şeffaflığını artırarak kamu yönetiminin etkin ve verimli şekilde işlemesine katkı sunmayı amaçlamaktadır. Son dönemlerde, DDK'nın yetkileri ve sorumluluk alanı çeşitli düzenlemelerle genişletilmiş, özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte doğal olarak önemli yapısal değişiklikler yaşanmıştır. Çalışma, DDK'nın kamu yönetiminin etkinliğini, şeffaflığını ve hesap verebilirliğini sağlamadaki rolünü analiz ederek, kurumun güncel sorunlarını ve gelecekteki potansiyelini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. DDK'nın kuruluşundan günümüze kadar geçirdiği yapısal ve işlevsel dönüşümler, Türkiye'nin siyasi ve idari yapısındaki değişimlerle paralel olarak ele alınmaktadır. Özellikle 1982 Anayasası ile birlikte DDK'nın yetki alanı ve denetim mekanizmalarında yaşanan değişiklikler, çalışmanın odak noktalarından birini oluşturmaktadır. Ayrıca, DDK'nın başkanlık sistemiyle birlikte gelen yeni idari yapılanma içindeki konumu ve bu süreçte karşılaştığı zorluklar da detaylı bir şekilde incelenmektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmış olup, doküman analizi ve mevzuat incelemeleri doğrultusunda DDK'nın kamu yönetiminde etkin bir denetim aracı olma yolunda geçirdiği dönüşümleri analiz ederek, kurumun gelecekteki potansiyelini ve karşılaştığı engelleri ortaya koymayı hedeflemektedir. Kurumun bağımsızlığı, tarafsızlığı ve denetim raporlarının kamuoyu nezdindeki güvenilirliği gibi unsurlar, DDK'nın gelecekteki rolünü belirleyecek kritik faktörler olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Devlet Denetleme Kurulu (DDK), Kamu Yönetimin Denetlenmesi , Kamu Yönetiminde Stratejik Denetim.

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

THE STATE AUDIT BOARD ON THE WAY TO BECOMING AN EFFECTIVE AUDIT TOOL IN THE SUPERVISION OF PUBLIC ADMINISTRATION: ANALYSING THE CHANGE OF AUTHORITY AND FUNCTION

Prof. Dr. Ferit IZCI

Van Yüzüncü Yıl University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Public Administration

ferit.izci@yyu.edu.tr 0000-0001-6383-1280.

Lecturer Gör. Çağlar ÇİÇEK

Van Yüzüncü Yıl University Van Security Vocational School

caglarcicek@yyu.edu.tr 0000-0002-9551-1027.

ABSTRACT

The State Supervisory Board (DDK) gained an institutional identity with the 1982 Constitution and was structured as a supervisory body reporting to the President. Operating with the aim of ensuring that the public administration operates in accordance with the law, ethical principles and the public interest, the DDK occupies a central position with its duties of auditing, examining and investigating the functioning of public institutions. The Board aims to contribute to the effective and efficient functioning of public administration by increasing the accountability and transparency of the administration. Recently, DDK's powers and area of responsibility have been expanded through various regulations and significant structural changes have naturally occurred, especially with the transition to the Presidential Government System. The study aims to analyse the role of DDK in ensuring the effectiveness, transparency and accountability of public administration, and to evaluate the current problems and future potential of the institution. The structural and functional transformations that DDK has undergone since its establishment are analysed in parallel with the changes in Turkey's political and administrative structure. In particular, the changes in DDK's jurisdiction and oversight mechanisms with the 1982 Constitution constitute one of the focal points of the study. In addition, the position of the DDK within the new administrative structure that came with the presidential system and the difficulties it encountered in this process are also analysed in detail. The study employs qualitative research methods and aims to reveal the future potential of the institution and the obstacles it faces by analysing the transformations DDK has undergone on its way to becoming an effective audit tool in public administration in line with document analysis and legislative reviews. Factors such as the independence and impartiality of the institution and the credibility of audit reports in the eyes of the public are considered as critical factors that will determine the future role of DDK.

Key Words: State Auditing Board (DDK), Auditing of Public Administration, Strategic Audit in Public Administration.

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

1. GİRİŞ

Kamu yönetiminin denetlenmesi, modern demokratik sistemlerde iyi yönetim kalitesinin artırılması ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı açısından stratejik öneme sahiptir. Demokratik rejimlerde denetim sadece hukuka uygunluğu sağlamakla sınırlı kalmaz; aynı zamanda kamu kurumlarının hesap verebilirliğini, şeffaflığını ve performansını da izleyerek toplumsal güvenin tesis etmesine katkı sağlar. Dolayısıyla üst denetim organları, idarenin iç işleyişini düzenleyen teknik araçlar olmanın ötesinde, siyasal ve idari meşruiyetin devamlılığını garanti altına alan kurumsal teminatlardır. Türkiye'de Devlet Denetleme Kurulu (DDK), üst denetim organı olarak özgün bir örnek oluşturmaktadır. 1982 Anayasası ile kurumsal kimlik kazanan ve doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak yapılandırılan DDK, denetleme yetkisi dışında inceleme, araştırma ve soruşturma yapma yetkisine sahip olmasıyla diğer denetim mekanizmalarından ayrışmaktadır. Kurul, kamu yönetiminin hukuka uygunluğunu gözetmekle kalmayıp, kamu yararı ve etik ilkelere dayalı bir yönetim anlayışının geliştirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir. Özellikle idari sistemdeki yapısal değişimlerin ivme kazandığı son yıllarda, DDK'nın görev alanı ve kurumsal pozisyonu da ciddi bir dönüşüm geçirmiştir. 2017'de hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte Devlet Denetleme Kurulu'nun denetim rolü yeniden yapılandırılmış; bu sistemle Kurul, yürütme içerisinde daha merkezi ve stratejik konuma yerleşmiştir. 2025 yılında yapılan mevzuat değişiklikleri ise bu dönüşümü yeni bir aşamaya taşımıştır. Ancak yetki alanının genişlemesi, beraberinde kurumsal konumuna ilişkin çeşitli tartışmaları da gündeme getirmiştir. Kurul'un anayasal sınırlar içindeki bağımsızlığı, denetim süreçlerindeki tarafsızlığı, ürettiği raporların kamuoyuyla paylaşım biçimi ve denetim sonuçlarının uygulamaya yansıma düzeyi, kurumun meşruiyeti ve etkinliği açısından belirleyici unsurlar hâline gelecektir. Bu çerçevede, DDK'nın güncel rolünün ve potansiyelinin yeniden değerlendirilmesi, sadece kurumsal değil aynı zamanda sistemik bir analiz gerektirmektedir. Çünkü DDK'nın denetim anlayışı, yalnızca geçmişin uygulamalarını değil, aynı zamanda gelecekte Türkiye'de kamu yönetiminin hangi ilkesel temeller üzerinde şekilleneceğini de belirleyici bir unsur olma potansiyeli taşımaktadır.

Yapılan bu çalışma, Devlet Denetleme Kurulu'nun tarihsel gelişim süreci, anayasal ve kurumsal çerçevesi, işlevsel kapasitesi ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sonrası yaşadığı dönüşüm bağlamında kamu yönetimindeki rolünü bütüncül bir bakış açısıyla analiz etmeyi amaçlamaktadır. DDK'nın etkili bir denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma birimi olarak etkili çalışabilmesi için gereken kurumsal koşullar, karşılaşılan engeller ve geleceğe dönük fırsatlar çalışmanın temel inceleme konularını oluşturmaktadır. Netice olarak Türkiye'de kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması sürecinde DDK'nın stratejik konumunun akademik perspektifle değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

2. DDK'NIN TARİHSEL GELİŞİMİ VE KURUMSAL YAPISI

Türk idare sisteminde Devlet Denetleme Kurulu'nun hukuki dayanağı, ilk kez Anayasa'nın 108. maddesi ile oluşturulmuş, ardından 01 Nisan 1981 tarihli ve 2443 sayılı Kanun'la kurumsal

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

çerçevesi belirlenmiştir. Yapılan yasal düzenlemenin ardından Kurul'un görev alanları ile teşkilat yapısını ayrıntılı biçimde düzenleyen bir yönetmelik yayımlanmıştır. Daha sonra, 406 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kurul'un yapısında ve yetkilerinde çeşitli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Süreci, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte yürürlüğe giren 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi izlemiştir (Çokkaş, 2019: 87). Nihayetinde, Şubat 2025'te yapılan yasal değişiklikle, Kurul'un işleyişi ve denetim kapasitesi yeniden yapılandırılmış olup, Devlet Denetleme Kurulu, zaman içinde geçirdiği yasal ve kurumsal dönüşümlerle günümüzdeki halini almıştır.

Devlet Denetleme Kurulu'nun kurumsal temelleri, 1982 tarihinde kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile atılmıştır. Anayasanın ''Yürütme'' bölümünde yer alan 108. madde doğrultusunda anayasal statüye kavuşan Kurul, doğrudan yürütme erkine bağlı bir denetim birimi olarak yapılandırılmıştır. Dolayısıyla Kurul'un görev alanına girmesi ve işlem tesis edebilmesi, herhangi bir idari birim ya da bireysel başvuruya değil, yalnızca Cumhurbaşkanının açık yönlendirmesine bağlıdır. Bu yönüyle Kurul, idari yapı içerisinde bağımsız bir denetim yetkisine değil, Cumhurbaşkanı'nın iradesi doğrultusunda işleyen sınırlı ancak etkili bir denetim işlevine sahiptir. Devlet Denetleme Kurulu'nu bu yapısı denetim yetkisi olan ve yürütmenin merkezine doğrudan bağlı bir anayasal yapı hâline getirmektedir.

Çizelge 1: Devlet Denetleme Kurulu'nun Kurumsal Yapısı

Kurumsal Unsur	**Açıklama**
Bağlı Olduğu Makam	Cumhurbaşkanlığı
Anayasal Temel	1982 Anayasası m.108
Kuruluş Yasası	2443 sayılı Kanun (1981); 5 sayılı CBK; **2025 tarihli Kanun değişikliği**
Yetki Alanı	Kamu kurumları, kamuya ait meslek kuruluşları, toplum yararına çalışan dernek ve vakıflar, kooperatifler, birlikler ve bunların bağlı kuruluşları
Yetki Dışı Alan	Yargı organları
Temel Görevleri	Denetim, inceleme, araştırma ve idari soruşturma
Raporlama	Sonuçlar doğrudan Cumhurbaşkanına sunulur
Kurul Başkan ve Üyeliğine Atanma Şartları	Cumhurbaşkanı, yükseköğrenimini tamamladıktan sonra kamu hizmetinde en az on iki yıl boyunca başarı göstermiş ve belirgin bir şekilde öne çıkmış kişiler arasından atama yapar

2.1. 2017 Anayasa Değişikliği ile Devlet Denetleme Kurulu'nda (DDK) Gerçekleştirilen Değişiklikler

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

Türkiye'de 16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilen referandumun sonucu 09 Temmuz 2018 tarihi itibariyle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne fiilen geçiş gerçekleşmiştir. Geçiş süreci kapsamında, yeni sisteme uyum sağlanabilmesi için bir dizi düzenleme yapılmıştır (Çiçek, 2022: 84). Yapılan referandum sonucunda Anayasada bazı değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklikler arasında, Anayasada yer alan 108. maddeye ilişkin dört düzenleme yer almaktadır. Aşağıda, bu düzenlemelere ilişkin detaylar verilmiştir.

Çizelge 2: 2017 Yılında Yapılan Düzenlemelerle DDK'nin 108. Maddesinde Gerçekleşen Değişiklikler

Değişiklik Konusu	Önceki Durum	Yapılan Değişiklik
İdari Soruşturma ve İnceleme	İnceleme, araştırma ve denetleme	''İdari soruşturma'' ibaresi eklenmiştir.
Görev alanı	Yargı organları ve silahlı kuvveler, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.	Silahlı kuvvetler görev alanına dâhil edilmiştir.
Üyelik Düzenlemesi	''Üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı'' Cumhurbaşkanınca	Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanınca atanır.
Görev işleyişi ve özlük işleri	Kanunla	Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle

2017 yılında referandumla yapılan değişiklikler, Devlet Denetleme Kurulu'nun denetim ve yetkilerini genişletmiştir. İlki, kurulumun denetim uhdesinde ''inceleme, araştırma ve denetleme'' varken ''idari soruşturma'' ibaresi de eklenmiştir. İdari soruşturma yetkisinin eklenmesi, Anayasa değişikliği sonrasında Cumhurbaşkanının hem sorumlu hem de hiyerarşik üst konumunda bulunması dikkate alındığında, işlevsel ve gereklilik arz eden bir düzenleme niteliği taşımaktadır (Erdem, 2016: 17). Netice olarak DDK'nın denetim alanını daha kapsamlı hale getirilerek, idari faaliyetlere yönelik idari soruşturma yapabilmesine imkân sağlamıştır.

İkincisi, Devlet Denetleme Kurulu'nun görev alanı daha önce silahlı kuvvetler ve yargı organları dışındayken, düzenleme ile birlikte silahlı kuvvetler de Kurul'un denetim alanına dâhil edilmiştir. Yapılan düzenleme ile yargı organları hariç tüm Kamu kurum ve kuruluşları, Devlet Denetleme Kurulu'nun yetki alanı içerisinde yer almaktadır. İlk bakışta sınırlı bir değişiklik gibi görünse de, silahlı kuvvetlerin Kurul'un denetimine dâhil edilmesi, hem sistemin bütüncül işleyişi açısından hem de yürütme yetkisini tek elde toplayan Cumhurbaşkanına sağladığı denetim gücü bakımından oldukça önemlidir. Bu düzenleme, yargı dışında kalan tüm kamu yapılarının denetlenebilirliğini artırarak, yürütmenin denetim araçlarını daha etkin kılmaktadır.

Üçüncüsü, DDK üyelerinin atanmasına ilişkin düzenleme de değişmiştir. Daha önce kurulumun üyeleri ve başkanı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile atanmazken, yapılan değişiklikle birlikte başkan ve üyelerin tamamı Cumhurbaşkanınca atanır hale gelmiştir.

Sonuncusu Devlet Denetleme Kurulu'nun işleyişine ve personel yapısına dair düzenlemeler, son dönemde kanuni zeminden çıkarılarak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile şekillendirilmeye başlanmıştır. Söz konusu düzenleme, kamu yönetiminde etkinliği artırmak ve yönetim süreçlerine esneklik kazandırmak amacıyla atılmış bir adım olarak değerlendirilebilir.

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

Özetle, 2017 Anayasa Değişikliği ile yapılan düzenlemeler, Devlet Denetleme Kurulu'nun etkinliğini artırmak, denetim alanını genişletmek ve yürütme organına daha yakın bir yapı oluşturmak adına önemli adımlar atmıştır. Ancak, yapılan değişikliklerin kurulun idari denetim kapsamındaki etkinliği ilerleyen yıllarda daha net bir şekilde görülecektir.

2.2. 5 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Güncel Yasal Çerçeve

2017 yılında kabul edilen anayasa değişiklikleriyle Türkiye, parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş yapmış ve devlet yönetimi açısından köklü bir paradigma değişimini beraberinde getirmiştir. Yeni sistemin yürürlüğe girmesiyle birlikte yürütme yetkisinin yeniden yapılandırılması amacıyla kapsamlı yasal ve idari düzenlemelere ihtiyaç duyulmuş; bu doğrultuda, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yürütme yetkisinin kullanılmasında temel bir araç haline gelmiştir. Özellikle devletin idari teşkilatlanmasına yönelik düzenlemeler bakımından Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri belirleyici bir rol üstlenmiş; yürütme organının işleyişine ilişkin birçok alan doğrudan Cumhurbaşkanlığı inisiyatifiyle yeniden şekillendirilmiştir. Bu çerçevede Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe giren 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) kurumsal yapısını, görev alanlarını, üyelerinin atanma usullerini, görev sürelerini ve özlük haklarını ayrıntılı biçimde düzenlemiştir. Anayasa'nın 108. maddesinden kaynaklanan yetkiye dayanılarak çıkarılan kararname ile Kurul'un hukuki statüsü yürütme işlemi kapsamında yeniden tanımlanmıştır. Böylece DDK'nın idari sistem içerisindeki konumu ve işleyiş esasları Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin mantığı doğrultusunda dönüştürülmüştür (Yıldırım, 2017: 17). DDK, Türk idari yapısında yüksek denetim mekanizması olarak önemli bir işlev üstlenmiş; bu bağlamda tarihsel süreçte çeşitli yasal düzenlemelere konu olmuştur. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmeden önce Kurul'un teşkilat yapısı ve faaliyet alanlarını belirleyen temel yasal dayanak, 01 Nisan 1981 tarihli ve 2443 sayılı ''Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'' olmuştur. Sadece 12 maddeden oluşan bahse konu kanun, uzun yıllar boyunca Kurul'un işleyişine yön vermiştir. Ancak geçen zaman içerisinde, bazı hükümlerinin yürürlükten kaldırılması ve bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesiyle birlikte, kanunun uygulama kabiliyeti büyük ölçüde daralmıştır. Mayıs 2025 itibarıyla yalnızca üç maddesi yürürlükte kalan kanunun, son olarak 31 Ocak 2025 tarihinde yapılan düzenlemelerle güncellenmiştir.

Çizelge 3: 31 Ocak 2025 Tarihinde Yapılan Mevzuat Değişikliklerinin Karşılaştırılması

Düzenleme Alanı	**Eski Düzenleme**	**Yeni Düzenleme**
Yasa Başlığı	''Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'' adıyla yürürlükteydi.	''Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'' başlığıyla yeniden düzenlenmiştir.
Denetim Yetkisi	Mahkemesinin 1/2/2024 tarihli ve 2021/113 Esas, 2024/29 Karar sayılı karan ile 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan	Devlet Denetleme Kurulu kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetleme yapabilir.

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

	‘‘…vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde...’‘ ibaresi iptal edilmiştir	
Kurulun Çalışma Usulü	9.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 703 Sayılı KHK" nın 42.maddesi ile mülga edilen madde metni: Madde 5 - Kurul; inceleme, araştırma ve denetimini bir ya da birden çok üyesinin sorumluluğu altında yürütür. Gereken hallerde ve konunun niteliğine göre sözleşmeli ve geçici uzmanlardan yararlanır, inceleme, araştırma ve denetleme komisyonları kurar. Kurul üye sayısının çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Çekimser oy kullanılmaz.	Denetçilerin görevleri şunlardır: a)Denetim ve soruşturma grupları içinde görev onayları ve/veya grup çalışma programlarıyla verilen konularda denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak. b)Denetlemelerde görevlendirildikleri konularla ilgili olarak kurum ve kuruluşlar ve bankalar dahil diğer gerçek ve tüzel kişilerle yazışma yapmak, bilgi ve belge ile açıklamalarda bulunulmasını istemek. c) Raporlar hazırlamak ve Kurul toplantılarında açıklamalarda bulunmak. ç) Mevzuatla verilen görevleri yapmak. d) Kurul Başkanı ve ilgili Kurul üyesinin verdiği işleri yapmak. Kurul üyeleri ve denetçiler denetim görevi mucibince, denetim kapsamına dahil kurum ve kuruluşların teftiş, denetim veya bu maksatla kurulmuş birimlerinin görev, yetki ve sorumluluklarını haizdir
Görevden Uzaklaştırma Yetkisi	09.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 703 Sayılı KHK" nın 42.maddesi ile mülga edilen madde metni Madde 6 - (Değişik madde: 16/01/1990 - KHK-406/2 md.) Kurul adına hazırlanan raporlar, Kurulda konuşulur ve Cumhurbaşkanına arz edilmek üzere karara bağlanır. Kurul raporları Cumhurbaşkanının onayı alındıktan sonra Başbakanlığa gönderilir. Kurul raporlarında; incelenmesi, teftişi, tahkiki veya dava açılması istenilen konular en geç kırkbeş gün içinde gereği yapılmak üzere Başbakanlıkça yetkili mercilere intikal ettirilir. Sonuçtan Başbakanlık aracılığı ile Cumhurbaşkanlığına bilgi verilir. Cumhurbaşkanı gerek gördüğünde önemli konularla ilgili raporları doğrudan adli ve idari mercilere intikal ettirir.	Görevden uzaklaştırma: Yeniden Düzenleme:31/1/2025-7539/3 md.) İlgili Kurul üyesi veya denetçi; a)Denetlemeler sırasında denetimi güçleştiren veya engelleyen davranışlarda bulunan, b)Görevde kalması halinde kamu zararını artıracağı anlaşılan, c)Suç delillerini karartacağı anlaşılan, ç)Kamu hizmetinin gerekleri yönünden görevi başında kalmasında sakınca görülen, her kademe ve rütbedeki görevliler hakkında görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulanmasını yetkili makamlara önerebilir, memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında bu tedbiri uygulayabilir. Görevden uzaklaştırma tedbirine ilişkin gerekçeli yazı, görevden uzaklaştırılanın atamaya yetkili amirine, Kurul Başkanına ve diğer ilgililere bildirilir. Denetlemeler sırasında görevden uzaklaştırma gerekçesinin ortadan kalkması, denetlemeler sonunda suç işlendiğinin belirlenememesi veya disiplin yönünden memurluktan çıkarma

		dışında bir ceza önerilmesi halinde, ilgili denetim veya soruşturma grubunca hazırlanacak yazı veya rapor üzerine, görevden uzaklaştırılan, atamaya yetkili amir tarafından derhal görevine başlatılır. Görevden uzaklaştırma tedbiri uygulamasına ilişkin iş ve işlemler öncelikle tamamlanır.

Yürürlükten kaldırılan kanun hükümleri ile Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararları çerçevesinde, Devlet Denetleme Kurulu'nun yapısı ve işleyişine yönelik kapsamlı düzenlemelere gidilmiştir. Eski düzenlemede Kanun başlığı yalnızca başkan ve üyeleri merkeze alırken, yeni düzenleme Kurulun bütününü kapsayacak biçimde yeniden adlandırılmıştır. Düzenleme Kurul'un yalnızca yönetsel değil, aynı zamanda işlevsel yönüne de vurgu yapılması açısından önemlidir. Denetim yetkisine ilişkin en dikkat çekici değişiklik ise Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra gelen yeniden tanımlamadır. Yeni düzenleme, kamuya yararlı dernekler ve benzeri yapılar üzerindeki denetim yetkisini açık biçimde belirleyerek Kurul'un denetim alanına alınmıştır. Çalışma usullerine ilişkin hükümler de önemli ölçüde yenilenmiştir. Eski metinlerde yer alan kurul üyelerinin çoğunlukla toplanması ve karar alması gibi genel ifadeler, yerini denetçilerin görev tanımlarının açık şekilde belirlendiği daha teknik ve uygulamaya dönük bir yapıya bırakmıştır. Görevden uzaklaştırma yetkisi konusunda da benzer bir dönüşüm göze çarpmaktadır. Önceden oldukça dolaylı ve üst düzey onaylarla yürütülen süreç, yeni düzenleme ile denetim sırasında doğrudan uygulanabilir hale getirilmiştir. Böylece kamu zararını önleme, delil karartmayı engelleme ve idari işleyişin güvenliğini sağlama bakımından hızlı müdahale imkânı tanınmıştır. Genel olarak yapılan düzenlemeler, Devlet Denetleme Kurulu'nun hem hukuki statüsünü hem de işlevsel etkinliğini güçlendirmekte; anayasal denetim ilkeleri ile idari etkinliği dengeleyecek biçimde yeniden yapılandırılmasını sağlamaktadır.

Parlamenter sistem döneminde DDK'nın faaliyet usulleri ve teşkilat yapısı yalnızca kanunla değil, aynı zamanda ikincil mevzuat niteliğindeki yönetmeliklerle de düzenlenmiştir. Bu bağlamda, ‘‘Devlet Denetleme Kurulunun Teşkilât, Görev ve Çalışma Düzeni Hakkında Yönetmelik’‘, Kurul'un işleyişine ilişkin önemli hükümler içermektedir. Bazı akademik çalışmalarda her ne kadar Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte, Parlamenter sistem döneminde yürürlükte olan ‘‘Devlet Denetleme Kurulunun Teşkilât, Görev ve Çalışma Düzeni Hakkında Yönetmelik'in hükümsüz hale geldiği yönünde kanaat oluşmuş olsa da (Küçük ve Karakılçık, 2021: 981) 1 Mayıs 2025 tarihi itibarıyla söz konusu yönetmeliğin hâlen yürürlükte olduğu görülmektedir. Nihai olarak yürürlükte 2443 sayılı Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Devlet Denetleme Kurulunun Teşkilât, Görev ve Çalışma Düzeni Hakkında Yönetmelik bulunmaktadır.

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

3. DDK'NIN YETKİLERİ, GÖREVLERİ VE İŞLEYİŞİ

Devlet Denetleme Kurulu (DDK), anayasal dayanağının yanı sıra; 2443 sayılı Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Devlet Denetleme Kurulunun Teşkilât, Görev ve Çalışma Düzeni Hakkında Yönetmelik çerçevesinde inceleme, araştırma, denetleme ve idari soruşturma faaliyetlerini yürütmektedir. Kurul'un bu görevleri yerine getirirken tabi olduğu yasal mevzuat, zaman içinde önemli yapısal ve işlevsel değişimlere uğramış; özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişin ardından yeni bir kurumsal çerçeve inşa edilmiştir. Bu bölümde, DDK'nın denetim, inceleme, araştırma, soruşturma ve raporlama süreçleri, güncel yasal düzenlemeler ışığında sistematik olarak ele alınacak; ayrıca, son dönemde yapılan değişikliklerin Kurul'un işlevselliği üzerindeki etkileri ile bu düzenlemelerin yol açtığı hukuki ve idari tartışmalar değerlendirilecektir.

3.1. DDK'nın İdari Soruşturma, İnceleme, Araştırma ve Denetleme Yetkisi

Anayasal bir denetim mercii olan Devlet Denetleme Kurulu (DDK), kamu kurum ve kuruluşlarında üst düzeyde denetim, soruşturma ve inceleme gerçekleştirebilecek yetkinlikte bir yapıya sahiptir. Ancak Kurul'un ifade edilen yetkilerini kullanabilmesinin ön koşulu, Anayasa'nın 108. maddesinde açıkça ifade edildiği üzere, Cumhurbaşkanının istemine bağlı olarak harekete geçmesidir. Her ne kadar DDK'nın, denetim faaliyetlerine sadece Cumhurbaşkanının istemi üzerine başlayabilmesi, Kurul'un pasif bir konumda olduğu izlenimini doğurabilecek olsa da, aslında yürütme erkinin en üst makamının doğrudan inisiyatifiyle harekete geçmesi bakımından güçlü ve etkili bir denetim mekanizması oluşturduğu şeklinde de değerlendirilebilir. Dolayısıyla DDK, belirli bir kurumsal inisiyatif yerine, yüksek siyasal iradenin yönlendirmesiyle devreye giren bir denetim aracı olarak, yürütme organı içerisindeki iç denetim kapasitesinin stratejik parçası haline gelmektedir. Anayasa hükmü dışında, Devlet Denetleme Kurulu'nun idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetleme yetkisini düzenleyen diğer hukuki metinler arasında; 1981 yılında kabul edilen 2443 sayılı Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun, 2018 yılında yürürlüğe giren 5 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 1981 tarihli Devlet Denetleme Kurulunun Teşkilât, Görev ve Çalışma Düzeni Hakkında Yönetmelik yer almaktadır. Bu düzenlemeler, DDK'nın görev alanını ve yetki çerçevesini anayasal temele dayanarak detaylandırmakta ve kurumun denetim faaliyetlerini yürütmesine yasal dayanak oluşturmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 108. maddesi uyarınca, Devlet Denetleme Kurulu; idarenin hukuka uygunluğunu, düzenli ve verimli bir şekilde işleyişini sağlamak ve bu işleyişi geliştirmek amacıyla, yargı organları hariç olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarında, bu kurumların sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek teşekküllerinde, kamuya yararlı dernekler ve vakıflarda idari soruşturma, araştırma yapma denetim ve inceleme yetkisine sahiptir. Her ne kadar Anayasa ile Devlet Denetleme Kurulu'na geniş kapsamlı bir denetim yetkisi tanınmış olsa da, bu yetkinin sınırlarına ilişkin olarak geçmiş dönemlerde çeşitli tartışmalar gündeme gelmiştir. Özellikle 1982 Anayasası sonrasında idari yapılanmada öne çıkan ‘‘özerklik‘‘ kavramı çerçevesinde, bağımsız idari otoritelerin DDK denetiminin dışında

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

kalıp kalamayacağı yönünde belirsizlikler yaşanmıştır. Bu çerçevede, 2001 yılında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Kurul tarafından denetlenip denetlenemeyeceği konusu kamuoyunda ve hukuk çevrelerinde tartışma konusu olmuştur (Tögel, 2016: 95). Ancak Bağımsız İdari Otoritelerin (BİO) özerk yapıları yürütmeden bağımsızlık esasına dayansa da, ilgili kanunlarda öngörülen hallerde bu kurumlar denetime tabidir. Devlet Denetleme Kurulu, BİO'lar üzerinde denetim yapabilmekte; Danıştay da DDK'nın bu kurumlar hakkında hazırladığı raporları yargı kararlarında delil olarak değerlendirmektedir (Atay, 2006: 282). Dolayısıyla Bağımsız idari otoritelerin iç işleyişine dair malî ve idarî işlemleri, özerklik ilkesine halel getirmeksizin Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenebilir niteliktedir (Sobacı, 2006: 174). Her ne kadar DDK'nın denetim yetkisine ilişkin zaman zaman farklı görüşler ve tartışmalar gündeme gelse de, 2017 Anayasa değişikliğiyle de ifade edildiği gibi yetkinin kapsamı açık biçimde belirlenmiş; yalnızca yargı organları denetim yetkisinin dışında bırakılmıştır.

1981 yılında kabul edilen 2443 sayılı Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a bakıldığına ise yukarıda da ifade edildiği gibi zaman içerisinde gerek anaysa mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararları gereksede yapıaln diğer değişiklerle beraber kanunda sadece birkaç madde kalmıştır. 31/01/2025 tarihinde yapılan son değişiklikte bahse konu kanunun 2. maddesi ‘‘Devlet Denetleme Kurulu kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde her türlü idari soruşturma, araştırma, denetleme ve inceleme yapabilir’’ hükmü eklenmiştir. Diğer önemli değişiklik ise yine aynı tarihte 6. maddeye eklenen DDK üyesi veya denetçinin görevden uzaklaştırma yetkisidir. Devlet Denetleme Kurulu, denetim sürecinde kamu zararını artıracağı, suç delillerini karartacağı ya da görevi başında kalmasının kamu hizmeti açısından sakıncalı olacağı değerlendirilen görevliler hakkında, yetkili makamlara görevden uzaklaştırma tedbirini önerebilir. Memurlar ve diğer kamu görevlileri açısından ise tedbiri doğrudan uygulama yetkisine sahiptir. Madde metninden anlaşılacağı üzere DDK'nın görevden uzaklaştırma yetkisi kademelere göre farklılık göstermekte olup, üst düzey yöneticiler için sadece öneride bulunma yetkisi mevcuttur. Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) doğrudan görevden uzaklaştırma yetkisi, yalnızca memurlar ve diğer kamu görevlisi statüsündeki personelle sınırlıdır. Bu yetkinin kapsamı kamuoyunda tartışmalara konu olmuş, özellikle 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin ilgili hükmü, Anayasa Mahkemesi'nin 11/11/2021 tarihli, 2018/121 E. ve 2021/84 K. sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Bu iptalin ardından, yasa koyucu ilgili düzenlemeyi 2443 sayılı Kanun'a dâhil etmiştir. Her ne kadar DDK'nın daha önce de benzer bir yetkisi bulunsa da, Anayasa hukukçusu Prof. Dr. Ersan Şen, kişisel bloğundaki makale değerlendirmesinde; DDK'nın, yasal mevzuat kapsamında seçilmiş belediye başkanları, üniversitelerin yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları ve yasama organı olan TBMM'de görev yapan personel hakkında doğrudan görevden uzaklaştırma yetkisinin bulunmadığını ifade etmiştir (https://sen.av.tr) .Ancak söz konusu istisnai alanlarda doğabilecek hukuka aykırılıkların tamamen denetimsiz kalmadığı; bu alanlarda idari yargı çerçevesinde ve diğer denetim yolları aracılığıyla yetkili mercilerce gerekli işlemlerin her zaman gerçekleştirilebilecektir.

Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler, 2018 yılında yürürlüğe giren 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

kapsamlı biçimde düzenlenmiştir. Kurulun görev ve yetkileri, kamu yönetimi içerisindeki merkezi denetim organı olarak rolünü yalnızca idari işlemleri incelemekle sınırlı bırakmayıp, aynı zamanda koordinasyon, yönetişim, şeffaflık ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde genişletilmiştir. Söz konusu kararnamenin 4. maddesinde DDK'nın görev alanı detaylandırılmıştır. Bu bağlamda Kurul, yalnızca klasik denetim fonksiyonunu yerine getirmekle kalmayıp, kamu kuruluşları ve kamu tüzel kişiliğine sahip diğer yapılar nezdinde idari soruşturma, inceleme ve denetim faaliyetleri gerçekleştirme yetkisine sahiptir. Ayrıca, Kurulun ''kamu kuruluşlarının denetim ve teftiş birimleri arasında koordinasyon ve uyum sağlama'' görevi, onun sistemin bütünlüğü içinde rehberlik ve standartlaştırma işlevini de yerine getirdiğini göstermektedir. Bu hüküm, DDK'nın sadece denetim yapan bir yapı değil, aynı zamanda kamuda denetim kalitesini artırmaya yönelik politika geliştiren ve yön veren bir üst denetim mekanizması olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte Kurul, uluslararası düzeyde de kamu yönetiminin gelişimine katkı sunacak şekilde, uluslararası kuruluşlarda inceleme yapma, iyi yönetişim ilkeleri çerçevesinde araştırmalarda bulunma ve uluslararası iş birliklerini koordine etme görevlerini de üstlenmiştir. Böylece, DDK'nın yalnızca ulusal değil, küresel ölçekte karşılaştırmalı denetim bilgi ve uygulamalarına da entegre olması hedeflenmiştir. Kurulun yetkileri ise 5. maddede düzenlenmiştir. Bu çerçevede DDK, denetim kapsamındaki kurum ve kuruluşların her kademesindeki görevlilerle doğrudan yazışma yapabilmekte, açık veya gizli tüm bilgi ve belgeleri inceleme ve temin etme yetkisine sahip bulunmaktadır. Ayrıca, bu belgeleri elektronik veya fiziki ortamda elde edebildiği gibi, gerek duyulduğunda kurum temsilcilerini çağırma, bilgi alma ve yerinde inceleme yapma yetkisiyle donatılmıştır. Bu yetkiler, Kurulun denetim süreçlerinde bağımsız hareket edebilmesini ve bilgiye erişim açısından herhangi bir idari engelle karşılaşmaksızın görevini yürütebilmesini mümkün kılmaktadır. Dahası, DDK yapılan denetimlere gerektiğinde el koyabilmekte ve devam eden denetimleri devralarak etkinliğini artırabilmektedir.

3.2. DDK Raporlarının Süreci ve Sonuçları

Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) gerçekleştirdiği denetim faaliyetleri sonucunda hazırlayacağı raporların türleri, bu raporların ne zaman, nasıl ve kimlere sunulacağı hususları, 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 16, 17, 18, 19 ve 20. maddelerinde ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir. Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) denetim mekanizması, yalnızca bir idari denetim aracı olmanın ötesinde, kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve hukuka uygunluğun temin edilmesinde kritik bir rol üstlenmektedir. Ancak, 18. maddede düzenlenen raporların gizlilik derecesi, denetim süreçlerinin şeffaflıkla ilişkisini belirleyen önemli bir unsurdur. Maddede yer alan 3. bendde, ''Raporların yayımlanıp yayımlanmayacağı Kurulda kararlaştırılır'' hükmü, denetim sonuçlarının açıklanmasının ancak Kurul'un alacağı kararla mümkün olduğunu ortaya koymaktadır. DDK'nın önceki dönemlerde gerçekleştirdiği denetimler neticesinde, Kenan Evren döneminde yetmiş dokuz, Turgut Özal döneminde on üç, Süleyman Demirel döneminde seksen iki, Ahmet Necdet Sezer döneminde altı ve Abdullah Gül döneminde ise otuz dört olmak üzere toplamda iki yüz on dört rapor açıklanmıştır (Sanal, 2002: 198). Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan döneminde Devlet Denetleme Kurulu (DDK) tarafından hazırlanan raporların sayısına ilişkin kamuoyuyla paylaşılmış kapsamlı ve sistematik verilere ulaşılamamaktadır. Bununla birlikte, DDK'nın bu dönemde kritik olaylar sonrasında harekete geçirildiği ve Cumhurbaşkanının doğrudan talimatları doğrultusunda önemli inceleme

ISBN NR : 978-625-5962-67-6

ve denetim faaliyetleri yürüttüğü bilinmektedir. Bu çerçevede, Ekim 2015 tarihinde Ankara Garı'nda yaşanan ve birçok vatandaşın hayatını kaybetmesine yol açan terör saldırısının ardından, olayın tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla Devlet Denetleme Kurulu görevlendirilmiştir. Benzer şekilde, 2022 yılında gerçekleştirilen Kamu Personeli Seçme Sınavı sonrasında gündeme gelen soru sızdırma iddiaları üzerine de Kurul, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatıyla devreye girmiş ve konuya ilişkin kapsamlı bir inceleme başlatılmıştır. Ancak raporların sonucu paylaşılmamıştır. Zira raporlar, Cumhurbaşkanına sunulmakta olup, Cumhurbaşkanının talimatları doğrultusunda işleme alınmaktadır. Süreç Cumhurbaşkanının inisiyatifiyle şekillendiği için, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği veya İletişim Başkanlığı aracılığıyla, belirli kriterlere göre veya tamamen kamuoyu ile paylaşılabilmektedir (Mutlu ve Erdem, 2022: 40). Raporlara ilişkin dikkat çeken diğer bir husus ise, hazırlanmış raporların bağlayıcı bir hukuki sonuç doğurmaması, Kurulun tespit ve değerlendirmelerinin uygulamadaki etkisini sınırlamakta ve denetim mekanizmasının etkinliğini nispeten azaltmaktadır (Erdem, 2016: 21). Ancak Kurulun hukuki altyapısının güçlendirilmesi ve idarî soruşturma yetkisiyle donatılması gibi önemli düzenlemeler, Kurulun denetim kapasitesini artırmaktadır. Ayrıca Kurula doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından görev verilmesi dikkate alındığında, Kurumu daha işlevsel ve etkili bir denetim organı hâline getirmektedir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Devlet Denetleme Kurulu'nun (DDK) hukuki altyapısını düzenleyen yasal ve anayasal mevzuat bütüncül olarak değerlendirildiğinde, Kurulun harekete geçtiği durumlarda etkin, şeffaf, verimli ve koordineli bir denetim gerçekleştirebilme imkânına sahip olduğu görülmektedir. Dolayısıyal, kamu idaresinin hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde işleyişinin sağlanması açısından oldukça önemlidir. DDK'nın sahip olduğu geniş yetki yelpazesi, denetim süreçlerinin sadece yüzeysel değil, sistemsel olarak derinlemesine yürütülmesine imkân tanımaktadır. Ancak, mevcut Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi çerçevesinde Kurulun yalnızca Cumhurbaşkanının istemiyle harekete geçmesi biçimindeki yapı, denetim mekanizmasının sürekliliği ve bağımsızlığı açısından belirli kısıtlar içermektedir. Her ne kadar yetki teorik olarak sürekli kullanılabilir olsa da, denetimin otomatik ya da kurumsal reflekslerle harekete geçen bir yapıya kavuşması, mekanizmanın etkililiğini artıracaktır. Bu çerçevede, DDK'nın yapısal olarak güçlendirilmesi, üye ve denetçi sayısının artırılması, bölgesel ya da yerel düzeyde teşkilatlanması, kurumun daha kapsayıcı ve sürekli denetim yapabilen bir yapıya kavuşmasını sağlayacaktır.

Özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte merkezi idarenin tek bir irade etrafında yoğunlaştığı dikkate alındığında, DDK'nın sistemde kurumsal bir hafıza oluşturması ve aldığı kararların yargı kararları gibi bağlayıcılık kazanması, onu yalnızca klasik bir denetim organı olmaktan çıkararak etkili bir iyi yönetim aracına dönüştürebilir. Kararlarının gerekçeli, objektif ve hukuk devleti ilkeleriyle uyumlu olması durumunda, Kurulun denetimleri yalnızca idari düzeyde değil, toplumsal düzeyde de güvenilirlik ve meşruiyet kazanacaktır. Sonuç olarak, Devlet Denetleme Kurulu'nun mevcut yasal çerçevede sahip olduğu yetkiler güçlüdür; ancak denetimin sürekliliğini garanti altına alacak yapısal ve işlevsel reformlarla desteklenmesi,

mekanizmanın kamu yönetiminde hesap verebilirlik, verimlilik ve etkinlik ilkeleri doğrultusunda daha da kurumsallaşmasını sağlayacaktır. Böylece DDK, yalnızca Cumhurbaşkanının inisiyatifiyle değil, kurumsal misyonu ve idari işleyişe dair yapısal ihtiyaçlarla uyumlu bir şekilde harekete geçebilen dinamik ve etkili bir denetim organı kimliği kazanabilecektir. Her ne kadar Kurul merkezi düzeyde bir üst denetim organı olarak yapılandırılmış olsa da, bölgesel veya il düzeyinde teşkilatlanması hâlinde, yetki alanı dâhilindeki birimleri daha sistematik biçimde denetlemesi mümkün olacaktır. Bu durum, yerel düzeyde kamu hizmetlerinin daha etkin, sürdürülebilir ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla sunulmasına katkı sağlayabilecek bir imkân sunmaktadır.

KAYNAKÇA

Atay, E. E. (2006). Bağımsız İdari Otoriteler ve Türkiye Uygulaması. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 10(1), 259-293.

Çiçek, Ç. Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Yer Yönünden Yerel Yönetimlerin Mevzuatında Yapılan Yasal Düzenlemeler. Anlambilim MTÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 2(2), 78-91.

Çokkaş, Y. (2019). Dönüşen Yapısı İtibariyle Devlet Denetleme Kurulu. İzmir Barosu Dergisi, Mayıs Sayısı, 85-125.

Erdem, A. Y. (2016). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Devlet Denetleme Kurulu. Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 35(2), 1-24.

Küçük, Ü., & Karakılçık, Y. (2021). Devlet Denetleme Kurulu ve Yerel Yönetimlere İlişkin Denetim Yetkileri: Yasal Düzenlemeler Üzerinden Bir Değerlendirme. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 31(2), 977-988.

Mutlu, A. E., & Erdem, F. H. (2022). Devlet Denetleme Kurulunun İdari Teşkilat Üzerinde Etkinliği Hakkında: Raporlarının İcrailiği. R&S-Research Studies Anatolia Journal, 5(1), 26-49.

Sanal, R. (2002). Türkiye'de Yönetsel Denetim ve Devlet Denetleme Kurulu. TODAİE, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.

Sobacı, Z. M. (2006). Türk İdari Teşkilatındaki ''adalar'': Bağımsız İdari Otoriteler. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 55(2), 157-180.

Tögel, A. (2016). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Devlet Denetleme Kurulunun İdari Denetimdeki Rolü. Ombudsman Akademik, (5), 91-110.

Yıldırım, T. (2017). Cumhurbaşkanlığı kararnameleri. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 23(2), 13-28.

https://mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20329&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5 E.T.: 01/05/2025.

https://sen.av.tr/tr/makale/devlet-denetleme-kurulunun-gorevden-uzaklastirma-yetkisi E.T.: 02/05/2025.